

לא ראה רופא 22 שנים

ויקרא

ביום פטירתו, בגיל מאה ועשרים, עוסק משה רבנו בדבר אחד: לוודא שכל יהודי ידע שהתורה שיכת אליו. הרבי הקדיש את כל עתותו למטרה זו, ועלינו לאמץ את חזונו: לדאוג לכל היהודי.

המסיבה של ר' יוסף

ביום שלישי י"א בניסן הבעל"ט אנו נחוג את יום ההולדת המאה ועשרים של הרבי. הפעם הראשונה שהרבוי ציין ברבים את יום ההולדת שלו עם התועדות הייתה לפני ששים שנה, בשנת תשכ"ב.

באותה התועדות הרבי ציטט את הגמרא שמספרת על אמורא בשם רבי יוסף, שעשה מסיבת יום-טוב לכבוד יום הולדת השישים שלו (מו"ק כח, א).

רבי יוסף היה מגדולי האמוראים שחיו בעיר פומפדייטא שבבבל, עיראק של ימינו. הרבי הבא סיפור מהתלמוד כדי ללמד מי היה אותו רבי יוסף.

באותם ימים היו שני מרכזי תורה בבבל אחת בסורא והשנייה בפומפדייטא, ישיבה שהתקיימה במשך שמונה מאות שנה.

ראש ישיבה הראשון של פומפדייטא היה רבי יהודה בר יחזקאל, וכשהוא

נפטר היו שני מועמדים שיכלו לרשת את מקומו, רבה בר נחמני ורבי יוסף.

שניהם היו גאנונים גדולים. רבה הצעיר בחריפות וידע למצוא פתרון לכל השאלות שהתעוררו בהלכה מתוך ניתוח הגיוני עמוק, ועל כן נקרא בכינוי "עוקר הריס", אבל הוא לא היה כל-כך בקיא במשניות וביבריאות.

לעומתו הצעיר רבי יוסף חברו בבקיאות במשניות וביבריאות, וחיפש תשובה לשאלות בהלכה בדברים המפורשים במקורות ועל כן הוא נקרא בכינוי "סיני", כאילו שלו ניתנה התורה במעמד הר סיני.

הנבחר והבכיר

עם פטירת רבי יהודה נחלקו הדעות למי למסור את ראשות הישיבה, לרבה או לרבי יוסף. בפומפדייתא החליטו להפנות את השאלה לחכמי ארץ ישראל שם אז עדיין היו הישיבות החשובות ביותר כדי שהם יחליטו מי עדיף.

גדולי ארץ ישראל שלחו מסר חזירה: "סיני עדיף", דהיינו, רבי יוסף הוא זה שצורך להתמנות לראש הישיבה. מדוע? כי כולם זוקקים לאחד שיעודו את כל ההלכה, שכן דבר ראשון צריך לדעת מה כבר נלמד ומה כבר נפסק על ידי החכמים שבדורות הקודמים.

בכל זאת רבי יוסף התעקש שרביה יהיה ראש ישיבה והוא כל השניים התבטל בפניו. ואכן רבה היה ראש ישיבה במשך 22 שנים, ורק אחרי שהוא נפטר רבי יוסף התמנה לראש הישיבה במקומו.

הגמר ממשיכה בספר שבסמוך כל העשרים ושתיים שנים רופא לא ביקר בביתו של רבי יוסף, דהיינו באותו זמן עשרים ושתיים שנה לא הוא ולא בני משפחתו היו זוקקים לרופא (לפי פירוש הרמ"ה) (מס' הוריות בסוףו).

הרבי מחדד ואומר שבאמת זהו נס עצום, כי ההלכה היא של תלמיד חכם אסור לגור במקום שאין בו רופא (רמב"ם הל' דעת ספ"ד) מכיוון שבדרך הטבע קורה מפעם לפעם אדם זוקק לרופא. (כפי שכולנו יודעים עד כמה

רצים לרופאים, היום זה הראש, הלב, הבطن וכאבי רגליים, זה פרויקט שלא נגמר[¶], ולכון העובדה שרבי יוסף ובני ביתו לא נזקקו לרופא במשך 22 שנים זה נס של ממש.

מסביר הרבי בשם המפרשים, שבגלל שרבי יוסף השפיל את עצמו לפני הרבה, הרי שזכות הענווה שלו הגינה עליו ועל אנשי ביתו שבמשך כל אותם שנים הם לא נצרכו לרופא (לקו"ש ח"ה, ע' 137). רבוי יוסף היה זה שחגג את יום ההולדת של שישים.

ה'חגיגה' של משה רבנו

השבוע אנו חוגגים יום הולדת של מאה ועשרים שנה. משה רבינו חי מאה ועשרים שנה, ואם כן עליינו לברר איך משה רבינו 'חגיג' את יום ההולדת המאה ועשרים שלו ומה הוא עשה באותו יום.

אומר המדרש: "רבנן אמר כיון שידע משה שהיה לו למות באותו היום מה עשה? אמר רבי ינאי: כתב שלוש עשרה תורות. שנים עשר לשנים עשר שבטים, ואחת הניח בארון" (מד"ר וילך, ט).

המדרש מספר לנו, שביום פטירתו (או בערב יום פטירתו) ביום ההולדת המאה ועשרים שלו משה סיים שלשה עשר ספרי תורה.

מדוע הוא הטricht את עצמו לכתוב שלשה עשר ס"ת? אומר רש"י: "שמעתי שאותו היום שנתן משה את התורה לבני לוי[¶] באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו, משה רבינו אף אנו עמדנו בסיני וקבלנו את התורה ונשנה לנו, ומה אתה משליט את בני שבט עלי', ויאמרו לנו يوم מחר לא לכם נשנה לנו נשנה, ושמח משה על הדבר" (תבואה כת, ג).

לכן משה כתב ס"ת לכל שבט, כדי שכל אחד ירגיש שהتورה שייכת לו בדיק כמו לשבט לוי. שכן התורה שייכת לכל יהודי.

אומר הרבי: "כאשר הגיע היום האחרון של משה רבנו[¶] הנה במקום להתעסק בעניינים השייכים לעבודתו הפרטית, מתyiישב לכתוב ספר תורה[¶]

"והנה מובן ופשוט שבשעה שמשה רבנו עסק בכתיבת ספר תורה לא היה יכול לעסוק בדברים אחרים, ואף-על-פי-כן הניח משה רבינו את כל ענייניו, כדי לכתוב בעצמו ספרי תורה ולתתם עבור כל שבט ושבט, אשר על פיהם יתנהגו במשך כל הדורות (למרות שהוא יכול למצוות את יהושע אהרן ובניו וכו', שהם יכתבו ספרי תורה אלו) וכל זה מפני גודל מעלהו באהבת ישראל" (התועדיות תשד"מ ח"ג ע' 1724).

להיות אכפתني

ההתקעות של משה רבנו ביום האחרון בכתיבת ספר תורה לשנים עשר השבטים והענוה של רבי יוסף מגידרים בעצם את החיים של הרבי.

ענוה פירושה שאדם לא חושב על עצמו, הוא שואל את עצמו מה הדבר הטוב ביותר בשביל עם ישראל, מה שנקרא באנגלית: "It's not about you", דהיינו העולם לא סובב סביבך.

אדם צריך לחשוב מה השם רוצה ממנו לפעול בעולם, ולא איזה רוח יהיה לו מזה וכו'.

ביום הולדת המאה ועשרים שלו, משה היה עוסק בלכטוב ספרי תורה ולתת לכל שבט, כדי שכל אחד ירגיש שהתורה שייכת לו.

בדורנו ישים ספרי תנ"ך לכל דורש. הבעייה היא שি�נסם יהודים בכל מקום בעולם שחוشبים שהתורה לא רלוונטית לחיקם שלהם.

בשביל זה הרבי שולח שלוחים שילכו לכל מקום ויחברו את האנשים עם הספרי תורה שמשה כתוב. הם מעוררים אותם להוציא את התנ"ך ששוכב בבזידעם, לנער אותו מהאבק שהצטבר במשך השנים ולעשות בו שימוש.

אני רוצה לחלוק אתכם שני דוגמאות מהשבוע האחרון על שלוחים של הרבי שאני מכיר אישית.

התקשורת מדווחת על הסגר בגין התפרצויות של קורונה שיש כעת בשחאי שבסין, שם הכל סגור ומסוגר אין יוצא ואין בא.

הרביה מכמ' יודעים שיש לי אח שליח של הרבי בשאנחיי. הוא חי שם כבר שנים רבות עם משפחתו וגם הוא כעת נמצא בסגר.

הבעיה היא שבעוד שבוע פסח, והקונטינגר (מכולה) שהגיעה עם המוצות, הין וכל צרכי הפסח לקהילה היהודית בשאנחיי ובערים נוספות תקועה בנמל, ואי-אפשר להוציא כלום מהנמל, כי שאנחיי יכולה נמצאת בסגר. ולפי איך שזה נראה הסגר ימשך עד אחרי פסח לפחות!?

למזלנו יש לנו כמה קילו מוצות משנה שעבירה, כדי שמהוצאות של שנה שעבירה יש להם את אותו טעם כמו המוצאות של השנה?

בצד אחר של העולם יש לנו גיס שליח של הרבי באודסה. הוא כבר הצליח לצאת לגרמניה והוציא איתו את כל בית היתומים ועוד הרבה נשים וילדים, אבל לפני פוריים הוא החליט לחזור לאודסה, כי עדיין נמצאים באודסה אף יהודים צריך לדאוג שייה' להם משלוחי מנות בפורים, מוצות לפסח, לארגן להם סדרים ציבוריים וכו' וכו'.

השלוחים של הרבי משלבים את המסרים של רבי יוסף ושל משה רבנו: ענוה ומסירות נפש כדי למד יהודי אחר תורה.

הרבי אמר פעמים רבות שככל יהודי הוא שליח. כל אחד מאיתנו צריך לעשות משהו כדי לחבר היהודי אחר למסורת, וברגע שנחליט זהה בעדיפות עליונה, כבר נמצא את הדרך לעשות את זה.

זאת תהיה מתנת יום הולדת הטובה ביותר לרבי.